

Tractatvs De Pensionibvs Ecclesiasticis

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, 1671

Decisio LXXXI. Alexandrina Pensionis, Venerus 19. Iunij 1648. Manutentio in quasi possessione soluendi pensionem concedenda est probata solutione annorum præcedentium, etiam per confessionem partis & ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98356](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98356)

61 Quinimò redditur penitus improbabilis ass. possessio immemoralis ex actu secuto de anno 1610. per quem Eminentiss. Cardin. Philonardus tunc Prolegatus Auen. deputationem noui Actuarii & Fiscalis à Capitulo Sede Vacante factam infirmavit, cum immemoralis excludatur etiam ex vnico actu in contrarium gesto. *glos. in d. cap. 1. verb. memoria extr. de priuile. in 6. & dixit Rot. in Pampilonen. iuris nominandi Vicarium 14. Decembris 1648. §. 1. m. coram Eminentiss. D. Cardinali Otthobono.*

62 Tandem adducebatur prouisum à Capitulo multis defectibus ꝑ de quibus in actis, laborasse, non refragante quod per plures annos idem officium administrarit. Quia dum à dicto officio fuerat prius ab Episcopo reuocatus, & hodie veniat ex nouo titulo vt asserit acquisito, denud debuit eius habilitas demonstrari, ex Oldrado *conf. 18. Gratian. disc. for. 167. num. 54.*

63 Ex his satis superque visum est constare de non iure Capituli ad effectum de quo agitur, ꝑ & tamen si quæ dubietas superesset adhuc pro Ioanne Rey contra prouisum à Capitulo foret in dubio respondendum ex Theoria Panormit. *in cap. 2. Notab. 2. extr. ne Sede Vacante firmantis sepe in dubio contra Capitulum Sede Vacante pronunciandum esse, quod latius exornat Azeued. d. conf. 11. num. 17. versic. semperque interpretandum in casibus dubiis, & Lambert. de Iureparron. lib. 1. p. 1. princ. art. 9. num. 5. fol. 14. in magnis.*

Et ita vtraque parte sepius informante fuit resolutum.

R. P. D. CELSO

Alexandrina Pensionis,

Veneris 19. Iunij 1648.

ARGVMENTVM.

Manuentio in quasi possessione exigendi pensionem conceditur probata solutione annorum præcedentium, etiam per confessionem partis: & vnicam solutionem etiam partialem ad hoc sufficere. Quamvis de nullitate indulti Pontificij pro retentione pensionis non obstante matrimonio opponeretur, quia exceptiones huiusmodi sint, ad petitorium reiciuntur.

SVMMARIVM.

- 1 Quasi possessio exigendi pensionem probatur per confessionem partis.
- 2 Item per probationem actualis solutionis, etiamsi sit vnicam.
- 3 Item per probationem partis vnius termini pensionis.
- 4 Quando possessio exigendi pensionem est titulata, eo magis est manutentibilis.
- 5 Miles resignans post dimissam militiam, non potest vti privilegio retinendi pensionem stante matrimonio, nisi nouum indultum obtinuerit à Summo Pontifice.
- 6 Exceptiones contra indultum si sint turbide, sunt ad petitorium reicienda.

7 Manuentio lite pendente concedenda est dum discutitur veritas exceptionum.

8 Manuentio non pendet ab Indulto, sed à possessione.

9 Sententia per appellationem suspensa non nocet.

DECISIO LXXXI.

Dixerunt Domini dandum esse mandatum de manutendendo D. Marcello Arnutio, quia vltra exactiones factas ab Archidiacono antecessore, constat de quasi possessione illius exigendi pensionem etiam à D. Michaele Collio successore in eodem Archidiaconatu. ꝑ Tam ex confessione iudiciali eiusdem Michaelis sub die 11. Aprilis 1647. *summ. Marcelli num. 6. quæ sufficit ad hunc effectum, Rota in CesarAugustana pensionum §. Iunij 1608. coram Manzanedo. & dec. 429. n. 4. & dec. 460. num. 1. & per tot. part. 3. recent.*

Quam etiam ex resolutione actuali facta sub die 13. Iunij 1619. de duplis duodecim cum dimidia, quæ licet vnica, constituit pensionarium in quasi possessione exigendi, vt notat Rip. *in cap. cum Ecclesia Surina num. 53. ibique Abb. num. 23. de caus. possess. & propriet. quos in terminis pensionis sequitur Roman. conf. 311. num. 7. Rot. coram Seraph. dec. 436. num. 1. & dec. 1411. num. 2. & coram Buratt. d. c. 542. numero 1. Regien. pensionis apud Marches. part. 1. fol. 563. numero 2. & penes Posth. de manuent. dec. 143. numero 1. dec. 163. numero 12. & dec. 318. numero 1. & in recent. dec. 538. eod. numero, part. 4.*

Et quamvis pensio reseruata fuerit in scutis 50. auri in auro; solutio verò non doceatur facta nisi pro medietate; nihilominus non attenditur actus exactionis particularis, sed causa exigendi, quæ cum sit vniuersalis per illam pensionarius dicitur constitutus in quasi possessione exigendi totam pensionem, licet partem tantum habuerit: *l. si cui res 60. ibique Bart. de leg. 1. & optime firmavit Rot. in his terminis in Calagurritana pensionis 17. Iunij 1624. coram Manzanedo apud Posth. dec. 188. num. 4. & seqq. & in recent. dec. 460. num. 6. part. 3. & in Sipontina pensionis 8. Aprilis 1647. coram R.P. D. meo Peutingero, cum pluribus adductis per Lotter. de re benific. lib. 1. q. 38. n. 123. & seqq. & per addit. ad Greg. dec. 557. num. 11.*

Quæ conclusio eo facilius procedit in presenti casu ex quo constat de reservatione pensionis, & sic possessio est titulata. *cap. licet causam, de probat. Bart. in l. si duo, num. 4. vers. sed si vterque ff. vii possidet. Bald. consil. 420. n. 8. lib. 1. Menoch. de retinend. remed. 3. n. 733. & in terminis pensionis Rot. d. dec. 460. n. 6. part. 3. rec.*

Non obstat quod Marcellus resignauerit officium Militis Lauretani, cuius vigore etiamsi vxoratus esset, poterat retinere pensionem, quia attentato alio indulto S. mem. Urbani cessat huiusmodi defectus; vt dixit Rota coram Buratto *dec. 791. n. 1. & in Ferrariens. pensionis 14. Iunij 1624. coram Rembol-do & ipse remansit habilis, pe rinde ac si nūquam duxisset vxorem, Ancharan. consil. 404. n. 4. vers. dispensatio enim. Dec. consil. 542. eod. num. vers. unde satis. Rot. dec. 50. n. 11. & seqq. p. 5. rec.*

Exceptio verò quod dictum Indultum non sit merè gratiosum, illudque indigeat iustificacione quæ deficit in presenti casu visa fuit Dominis adeo turbida vt reicienda veniat ad petitorium. Rota apud Posth. *de manuent. decis. 113. num. 17. & seqq. decis. 157. n. 5. & decis. 482. n. 3.*

Et dum discutitur de validitate vel invaliditate titularis

tituli, debet interim pensionarius manuteneri in sua possessione, ex adductis per Garz. de benef. part. 1. c. 5. num. 549. & seqq. Modern. Roman. discept. forens. cap. 113. numero 28. Caputaq. decis. 321. part. 1. & decis. 317. part. 2. & dictum fuit in Romana subcollectione 17. Martij 1645. coram R. P. D. meo Bichio.

8 Manutentio enim pendet à possessione, non autem ab indulto. Bald. in l. ordinarij n. 7. vers. in possessorio, C. de rei vendicat. Innocent. in cap. bona memoria n. 4. de postulat. pralat. ultra plures adductos in Hispanen. Decimarum 27. Iunij 1644. coram R. P. D. meo Corrado.

9 Nec releuat sententia lata à Vicario Mediolanen. quia illa fuit suspensa per appellationem: cap. cum reneamur, ibique DD. de appellation. Scapuccin. de salu. lib. 3. quest. 7. n. 4. & 5. Garz. de benef. part. 1. c. 5. num. 551. & seqq. ubi quod non dicitur iudicatum quando fuit appellatum, Rota coram Gregor. decis. 313. n. 4. & in Calaguriana pensionis apud Marches. de comm. fol. 521. n. 1. & 2.

Et ita utraque parte informante resolutum fuit, &c.

R. P. D. GHISLERIO
Alboren. Pensionis,

Lunæ 1. Ianuarij 1647.

ARGVMENTVM.

Manutentio concedenda est existenti in quasi possessione exigendi pensionem, quamvis opponeretur gratiam pensionis continere clausulam, *Dummodo centum remaneant pro rectore*, & probaretur illa non remanere, nisi talis probatio fiat per confessionem partis vel per rem iudicatam, vel per publicum instrumentum.

SVMMARIVM.

- 1 *Vnica etiam partialis solutio probat quasi possessionem exigendi, quia non attenditur actus particularis, sed causa vniuersalis.*
- 2 *Exceptiones concernentes petitorium non impediunt manutentionem nisi probentur per confessionem partis vel per rem iudicatam, aut per instrumentum publicum.*

DECISIO LXXXII.

Recusante P. Marcello soluere annuam pensionem scut. 160. monetæ ad rationem regalium decem pro quolibet scuto reueratam Michaëli O. seio super rectoria S. Barbaræ, ex causa resignationis ab eodem Michaële factæ Petro; fuit dubitatum in Rot. an dicto Michaëli esset dandum mandatum de manutenendo, & cum pensio probetur soluta per Petrum, ad fauorem Michaëlis fuit resolutum.

Dantur enim plures solutiones, vna pro libris 275 sub die 10. Martij 1643. altera pro libris 265. sub die 14. Febr. 1644. ex quibus solutionibus est danda manutentio Michaëli, & cum quasi possessio

exigendi integram pensionem acquiratur ex solutione, quamvis vnica & non integra, quinimo ex solutione minuta partis vnus semetris, quia magis attenditur causa vniuersalis, ex qua fit solutio, scilicet reueratio, & obligatio totius pensionis, quam actus ipse particularis solutionis, pro cuius simili habetur in l. 3. ff. de acquir. possess. Bart. in l. 1. ff. de irim. & alt. priuat. nam per solutionem partis pensionis, titularis dicitur agnouisse totam pensionem; ex quo qui agnoscit partem, videtur totam agnoscere, l. si cui res, vbi Bart. ff. de leg. 2. & ille qui petit dilationem ad soluendum condemnationem, videtur acquiescere sententiæ, & contravenire non potest, cap. ad consultationem de re iud. à fortiori idem dicendum est per solutionem, argum. l. final. C. ad leg. falcid. & plus est aliquid factum & re ipsa facere quam verbis, cap. dilect. de appell. l. si iamens. et ff. de adu. edit. l. Paulus respondit, ff. rem. rat. habet.

Petrus non negat se soluisse Michaëli pensionem, sed stante Clausula, *dummodo remaneant centum pro rectore*, apposita in Literis refectionis, præterdit, non esse prius terminandum petitorium manutentionis, etiam si privilegium illud absorberi à petitorio, stantibus probationibus factis, quod non solum non remanent centum pro rectore, sed quod pensiones excedunt valorem reddituum in scuto 50. quas præterdit resutare; prius ex confessione eiusdem Michaëlis emanata in fidei eo producta in dataria, pro expedienda provisione in qua clarè patet, fructus & proventus rectoris ad rationem decem regalium pro scuto absque augmentis incertis, ascendere ad scuta 150. quæ incerta, summam 50. scutorum non excedunt, computato anno fertili cum sterili ex alia fide producta ab antecessore pro expediendis pariter Literis in dataria, omnino conformi ex altera confessione iudiciali eiusdem Michaëlis emanata in articulis productis in partibus coram iudice delegato, & articulis, super quibus fuerunt examinati in partibus 15. testes omnia articulata deponentes, & de eorum ex relatione peritorum electorum iudice delegato.

Hæc autem Dominis ad effectum manutentionis denegandæ, visa fuerunt non releuare: quia actu confessionis Michaëlis, illa non probatur de extra iudiciali Ordinarij, quod beneficium putatis etiam incertis non excedit scuta decem, quando Michaëli contulit beneficium de antiquo, cum sit fides Ordinarij, non confessio Michaëlis, qui talem expressionem in suis Literis fecit, non probatur, nec talis fides Ordinarij continet probationem valoris per decennium, vt probandus est titulari impugnante reueruationem pensionis, & propter obreptitiam valoris, per ea quæ tradit Leon. de re benef. lib. 1. q. 43. num. 23. & 31. cum alijs alijs per Rot. in Casertana pensionis 31. Martij 1644. coram R. P. D. meo Bichio. Vbi dicitur aliud quando valor probandus est ad sustinendam gratiam, quam articulos articulans non dicitur probare, nisi articuli sint dati medio iuramento, & coram san. mem. Greg. XV. dec. 143. & coram num. 15. coram Mantice. dec. 198. num. 3. & coram Seraph. dec. 1054. num. 2. quando autem sumitur medio iuramento, confessio in illis emanata contra articulantem plenè probat, Rot. coram Caput. dec. 145. lib. 1. in manuscriptis. & coram mem. Greg. XV. dec. 215. num. 2. ultra quod Articuli non probantur dati à Michaële, quinimo probantur dati à Petro, qui reueruationem pensionis impugnat.